

فرهنگیختگان

مدارس

پرونده

شبه ۳ مهر ۱۳۹۵ | ۲۲ ذیحجه ۱۴۳۷ | ۲۴ سپتامبر ۲۰۱۶ | شماره ۲۰۴۹

جذب ۸۰۰ مری پیش دبستانی

فرهیختگان| امسال ۸۰۰ مری پیش‌دبستانی در شهر تهران جذب شده‌اند. علیرضا کمره‌ای، مدیر کل آموزش و پرورش تهران با بیان این مطلب گفت: «تعداد ۸۰۰ نیروی پیش‌دبستانی طبق مصوبه مجلس وارد آموزش و پرورش شده‌اند که جایگزین پیش‌دبستانی‌ها کرده‌ایم. همچنین فارغ‌التحصیلان دانشگاه فرهنگیان و پذیرفته‌شدگان استعدادی ماده ۲۸ را برای سال تحصیلی جدید به کار خواهیم گرفت.» او افزود: «از بین ۵۲۰ هزار دانش‌آموز مقطع ابتدایی تهران ۱۲۰ هزار کلاس اولی سال تحصیلی جدید را آغاز کرده‌اند. همچنین برای ۶۰ هزار نوآموز پیش‌دبستانی جشن غنچه‌ها را برپا کرده‌ایم.»

نگاه

کودکان طردشده از تحصیل

جعفر ابراهیمی |کارشناس آموزش با شروع سال تحصیلی جدید تعداد زیادی از کودکان ایرانی و مهاجر در سن تحصیل در مدرسه حضور نخواهند داشت. ما آمار دقیقی از این کودکان نداریم. جمع‌آوری آمار کار سختی نیست و کافی است وزارتخانه‌های آمار و اطلاعات خود را در اختیار پژوهشگران مستقل قرار دهند تا مشخص شود چه تعداد کودک در سن تحصیل از گردونه آموزش خارج شده‌اند. همچنین این آمار پایه می‌تواند به چرایی طرد کودکان از تحصیل کمک کند.اصطلاح کودکان بازمانده از تحصیل که امروزه در یادداشت‌ها و مصاحبه‌ها تکرار می‌شود و نگارنده نیز پیش از این در برخی موارد از آن استفاده کرده‌ام گویای وضعیت واقعی این کودکان نیست، چراکه در این اصطلاح اینطور القا می‌شود که با رفع برخی موانع می‌توان کودکان را به چرخه تحصیل برگرداند. گزارش‌های وزارت آموزش و پرورش در مورد شناسایی و بازگرداندن چند صد کودک به مدرسه در پی القای همین رویکرد است. این رویکرد عمق وضعیت نابرابر تحصیلی را نشان نمی‌دهد و حتی در برخی اینطور نشان می‌دهد. این رویکرد نابرابری عمیق در دسترسی به فرصت‌های برابر و باکیفیت برای همگان را نادیده می‌گیرد و به عمق برنامه‌ها و رویکردهایی که به‌صورت سازمان‌مند کودکان را از چرخه تحصیل طرد و خارج می‌کنند، نمی‌پردازد. بی‌شک نابرابری در آموزش و دسترسی نداشتن کودکان به آموزش مطلوب و با کیفیت را بدون نقد ساختار اجتماعی و اقتصادی نابرابر و مسلط در عرصه اجتماعی نمی‌توان تجزیه و تحلیل کرد، از این‌رو باید این مناسبات ناعادلانه مورد بررسی قرار گیرد که چگونه نابرابری در برخورداری از ثروت، قدرت و منزلت اجتماعی، کودکان را در سن تحصیل از چرخه مدرسه خارج می‌سازد و راهی بازار کار می‌کند. این مساله نیاز به بررسی و پژوهش علمی و جامعه‌شناختی دارد که زمینه‌هایش برای پژوهشگران مستقل مهیا نیست از سویی قوانین و رویکرد به مقوله آموزش در ساختار نظام آموزشی که متأثر از رویکرد نابرابر ساختارهای کلان اجتماعی است، زمینه را برای سیاستگذاری غلط فراهم کرده است. این برنامه‌ها و سیاست‌ها در محتوای درسی تا برنامه‌های تربیتی و مشاوره‌ای و همچنین نیروی انسانی بخش آموزش خود را بازز کرده است، به‌ویژه در سال‌های اخیر با بالا رفتن هزینه تحصیل برای خانواده‌ها در اثر سیاست‌های کالایی‌سازی آموزش، احتمال طرد دانش‌آموزان بر نظام آموزشی افزایش یافته است. بعد دیگر ناظر به امید به آینده دانش‌آموزان است، با توجه به اینکه بیش از ۸۵ درصد ظرفیت پذیرش در کنکور سراسر به رشته‌های پولی اختصاص یافته، کودکان طبقات فرودست و زحمتکش‌شان عملاً برای رسیدن به دانشگاه امیدی ندارند و این ناامیدی از آینده، در وضعیت تحصیلی این دانش‌آموزان در دوران مدرسه تأثیر منفی دارد. نگارنده، به‌عنوان یک معلم در گفت‌وگو با کودکان مدرسه نرفته و دانش‌آموزان ترک تحصیل‌کرده، این نکته برابم بارز شده است که بسیاری از آنان از مشکلات ساختاری سخن می‌گویند که مانع از تحصیل آنها شده است؛ مشکلاتی که با انتخاب فردی و خانوادگی آنها برای ورود به مدرسه یا ادامه تحصیل حل و برطرف نمی‌شود. از این‌رو گمان می‌کنم اطلاق کودکان طردشده از چرخه تحصیل بیشتر وضعیت کودکانی را به تصویر می‌کشد که در سن تحصیل در مدرسه نیستند که برای رفع این معضل بزرگ اجتماعی که کودکان را بی‌آیند و جامعه را با بحران رویه‌رو می‌کند به‌صورت ریشه‌ای به‌نقد سیاست‌هایی پرداخت که این طردشدگی را مشروع و طبیعی جلوه می‌دهد.

فعالان اجتماعی

من خط عابر پیاده را می‌خوانم

فعالان اجتماعی بابلی همزمان با آغاز سال تحصیلی جدید دست به ابتکار تازه‌ای زده‌اند و پیش از شروع مدارس کمپینی به اسم «من خط عابر پیاده را می‌خوانم» به راه انداخته‌اند و با استفاده از رنگ‌های مختلف برای خطوط عابر پیاده جلوی مدارس، تلاش کرده‌اند سطح آگاهی و دید بصری موتورسواران و رانندگان را با هدف پیشگیری از تصادفات رانندگی، بالا ببرند. البته این اقدام سال گذشته هم به صورت نمادین با هدف توجه به خطوط عابر پیاده با حضور ۱۵۰ شهروند بابلی انجام شده، اما امسال با پیوستن ۱۵ سازمان مردم‌نهاد، موسسه آموزشی و گروه ورزشی به این کمپین، این اقدام فرهنگی شکل دیگری به خود گرفته است. اعضای «کمپین من خط عابر پیاده را می‌خوانم» در نخستین اقدام خطوط عابر پیاده و مدرسه به عنوان آسیب‌پذیرترین بخش جامعه در خیابان مدرس تا باغ ملی بابل را به شکل رنگین‌کمان رنگ‌آمیزی کرده و از موتورسواران و رانندگان خودرو خواسته‌اند با نصب برچسب «من برای عابر پیاده می‌ایستم» روی شیشه جلوی اتومبیل یا بدنه جلویی موتورسیکلت برای پیوستن به این کمپین گام بردارند. بیشترین آمار تصادف در سطح استان به شهر بابل اختصاص دارد. در سال گذشته ۲۵ نفر در این شهر بر اثر تصادف درون‌شهری فوت کرده‌اند.

نیکوکاران

نامه‌ای به یک دوست

مردم دست به کار شده‌اند و در آغاز سال تحصیلی کیف‌های نو و کیف‌هایی را که به آن نیاز نداشته‌اند، شسته‌اند، در آن لوازم التحریر گذاشته‌اند و به دانش‌آموزانی که در مناطق محروم زندگی می‌کنند اهدا کرده‌اند تا آنها هم مانند سایر محصلان بتوانند راهی مدرسه شده و درس بخوانند.
خیران روی کیف‌های اهدایی نامه نوشته‌اند؛ نامه‌ای به دوستان‌شان تا به آنها بگویند که هیچ چیز نمی‌تواند مانع تحصیل شود و این راه را همه با هم طی می‌کنیم. مردم خیر کیف‌ها را به دفتر موسسه طلوع در خیابان نواب و میدان هفت تیر تهران تحویل داده‌اند تا این هدایا توسط فعالان این موسسه به دست نیازمندان برسد.
نخستین بسته از این کیف‌ها در آغاز سال تحصیلی به استان سیستان و بلوچستان ارسال شده و فعالان موسسه طلوع آنها را به دست نیازمندان رسانده‌اند.
قرار است این حرکت خیرخواهانه در تمام استان‌های کشور شکل بگیرد تا در سال‌های بعد دانش‌آموزان نیازمند بیشتری به این کیف و لوازم التحریرها دست پیدا کنند.
اینجا چندین نامه است که در هفته پایانی تابستان جشنی به عنوان جشن شکوفه‌ها در سراسر کشور برگزار می‌شود اما ورود مستقیم مردم در قالب موسسه و انجمن‌های خیریه نشان می‌دهد مردم تحت هر شرایطی کمک به هم‌نوع خود را فراموش نمی‌کنند.

جشن آغاز سال تحصیلی ۹۵ / دبستان دخترانه فجر انقلاب، مهرشهر

نگاه دولت برای توسعه امکانات تحصیلی به شهرها و استان‌ها خلاصه نشد و توسعه و تجهیز خوابگاه‌ها، تأمین و استانداردسازی سیستم‌های گرمایشی و مدارس روستایی، استفاده از مدراس پیش‌ساخته و قابل حمل در مناطق صعب‌العبور به‌ویژه در جمعیت عشایری، اجرای اساسنامه کلاس‌های چندپایه، بهبود پوشش تحصیلی مقطع متوسطه اول و دوم در روستاها و افزایش مراکز آموزشی و توانبخشی دانش‌آموزان با نیازهای ویژه برای مناطق محروم از دیگر فعالیت‌های آموزشی و پرورش برای سال تحصیلی جدید است.

هزار نفر در متوسطه اول و متوسطه دوم و ۷۲ هزار نفر در مدارس استثنایی در حدود ۱۰۷ هزار واحد آموزشی با بیش از ۹۴۷ هزار پرسنل فرهنگی سال تحصیلی جدید را آغاز کردند. از آنجایی‌که یکی از دغدغه‌های دولتمردان یازدهم توسعه فضای آموزشی برای دانش‌آموزان است، از این‌رو از ابتدای دولت تاکنون پنج‌هزار و ۸۲۲ پروژه با ۳۳ هزار و ۶۶ کلاس درس و زیربنای چهار میلیون و ۶۳۲ هزار و ۷۱۰ مترمربع به بهره‌برداری رسید. این آمارها اتفاقات خوبی را در آینده رقم خواهد زد و سبب می‌شود کسی به بهانه کمبود کلاس و مدرسه از تحصیل بازماند.

نسرین نیکنام | آغاز ماه مهر برای همه تداعی‌کننده خاطره‌های زیادی است؛ خاطره‌هایی از جنس مهر، کلاس، معلم و مدرسه. خدا حافظی با تابستان و دوری از درس و مشق و سلام به معلم و همکلاسی‌ها و درس‌های جدید، البته برای ۱۲میلیونی که برای دومین یا چندمین‌بار به مدرسه می‌روند جنس و رنگ خاطره‌ها با بیش از یک میلیون دانش‌آموزی که برای نخستین‌بار طعم اول مهر را چشیدند کمی تفاوت دارد و البته برای ۷۰۰هزار نوآموزی که وارد پیش‌دبستانی شدند. طبق آمار آموزش و پرورش، هفت میلیون و ۶۰۰ هزار نفر در دوره ابتدایی، پنج میلیون و ۲۰۰

«فرهیختگان» از آغاز سال تحصیلی گزارش می‌دهد

پایان خواب تابستانی

مطهره واعظی‌پور | نزدیک آغاز سال

تحصیلی که می‌شود دغدغه ثبت‌نام یا مدرسه رفتن دانش‌آموزانی که به دلیل نداشتن شناسنامه، فقر، جزء افغانه بودن یا به دلایل مختلف از تحصیل بازمی‌مانند بیش از سایر موضوعات در صدر اخبار و کانون توجه قرار می‌گیرد و همه تلاش می‌کنند با ارائه راه‌حل‌های مختلف این دغدغه‌های را مرتفع کنند و نگذارند حسرت رفتن به مدرسه یا ادامه تحصیل بر دل دانش‌آموزان بنشیند. اما آمارها نشان می‌دهد مسئولان آموزش و پرورش خیلی در این زمینه موفق نبوده‌اند و هنوز هم بسیاری از دانش‌آموزان به دلایلی که ذکر شد، نمی‌توانند مانند سایر همسن و سال‌های خود روز اول مهر کیف بر دوش ببندازند و جدا از گرفتاری‌ها و مشکلات جامعه به مدرسه بروند. «همه باید به مدرسه بروند و هیچ موضوعی نباید سبب شود دانش‌آموزان از درس و تحصیل محروم شوند.» این موضوع را مصطفی ناصری‌زنجانی، معاون حقوقی و امور مجلس وزارت آموزش و پرورش در گفت‌وگو با «فرهیختگان» اعلام کرد. وضعیت تحصیل دانش‌آموزان افغان، تنبیه دانش‌آموزان، شهریه و غربالگری سلامت روان از دیگر موضوعاتی بود که این مسئول به آن اشاره کرد.

۱۱۱

چند سالی است که آموزش و پرورش اعلام کرده برای پیدا کردن دانش‌آموزان بازمانده از تحصیل خانه به خانه را می‌گردد، اما با این وجود هنوز هم شاهد هستیم که برخی دانش‌آموزان هرگز رنگ مدرسه را به خود نمی‌پینند؛ چه

راحل دیگری برای این مشکل دارید؟

هر ساله با خانواده‌ها و کسانی که اجازه حضور دانش‌آموزان را به مدرسه نمی‌دهند وارد تعامل و بحث می‌شویم تا به هر طریقی که هست دانش‌آموز بتواند به مدرسه بیاید. دانش‌آموزان بازمانده از تحصیل از سرخوشی مدرسه را ترک نمی‌کنند. آنان معمولاً جزء خانواده‌های آسیب‌دیده یا خانواده‌هایی هستند که به دلیل فقر نمی‌توانند به مدرسه بیایند؛ زیرا باید کار کنند تا در مخارج زندگی کمک‌حال خانواده خود باشند. بهترین کار این است که ابتدا مشکلات خانواده‌های این فرزندان حل شود تا آنها بتوانند بدون دغدغه به مدرسه بروند.

برخی از دانش‌آموزان افغان به دلیل نداشتن شناسنامه و مشکلات مالی نمی‌توانند درس بخوانند. با توجه به طرح‌هایی که در این چند سال آموزش و پرورش برای دانش‌آموزان افغان در نظر گرفته است وضعیت تحصیل این

دانش‌آموزان به کجا می‌رسد؟

چند سالی است که با پیگیری‌های نهاد ریاست جمهوری و وزارت آموزش و پرورش از دانش‌آموزان اتباع خارجی مقیم ایران، وجهی بابت ثبت‌نام دریافت نمی‌شود. همچنین بر اساس این بخشنامه، ادارات کل امور اتباع و مهاجرین استان، تنها مرجع صدور برگه آموزشی است، بنابراین شرکت دانش‌آموزان اتباع خارجی در مسابقات رسمی ورزشی و فرهنگی منوط به نظر و تصویب کارگروه استان است. براساس آخرین آمارهای به دست آمده حدود ۸۰ درصد دانش‌آموزان خارجی در ایران، مهاجران افغان هستند. به همین دلیل باید

مصطفی ناصری‌زنجانی، معاون حقوقی و امور مجلس

معرفی مدارس مختلف

هیچ مدرسه‌ای حق ندارد دانش‌آموزان را به دلیل نداشتن شناسنامه از درس محروم کند. با قاطعیت اعلام می‌کنم اگر مدرسه‌ای، دانش‌آموزی را به دلیل نداشتن شناسنامه ثبت‌نام نکند، آموزش و پرورش با آن برخورد می‌کند و اگر این موضوع اطلاع‌رسانی نشود، پیگیری خواهد

جانشین پلیس راهنمایی و رانندگی خبر داد

برخورد پلیس با سرویس‌ها متخلف

حسن عابدی

همکاری کنند. همچنین پلیس از تجهیزاتی مانند جرقه‌گیرهای سنگین و سبک در بحث پاک‌سازی معابر استفاده خواهد کرد تا در مواقع لزوم بتوان از ترافیک در معابر تهران و به خصوص معابر بزرگراهی جلوگیری کرد.» عابدی تأکید می‌کند: «پلیس طرحی برای برخورد با موتورسوارانی که اطراف مدارس دخترانه تردد می‌کنند دارد که بر اساس آن ماموران تهران بزرگ و کلانتری‌ها با این افراد برخورد خواهند کرد.»

کارشناس آموزش و پرورش تأکید کرد

معلم‌ها در انتظار فاز دوم رتبه‌بندی

مهدی بهلولی

فرهیختگان | فاز اول رتبه‌بندی معلمان برای اولین بار در دولت یازدهم اجرا شد و حالا چشم امید معلم‌ها به اجرای فاز دوم رتبه‌بندی است.

مهدی بهلولی، کارشناس آموزش و پرورش در این باره می‌گوید: «اجرای فاز اول رتبه‌بندی معلم‌ها که بعد از سال‌ها برای اولین بار در دولت تدبیر و امید کلید خورد، طرحی بود که به واسطه آن حقوق معلم‌ها حدود ۳۰۰هزار تومان افزایش پیدا کرد.» او می‌افزاید: «طرح رتبه‌بندی معلم‌ها ایراداتی دارد. اما دولت یازدهم توانسته این طرح را به گونه‌ای اجرا کند که ایرادات آن مشخص نشود. البته شرایط معیشتی فرهنگیان به شکلی است که مجبور هستند بین بد و بدتر انتخاب کنند.»

کپ — گفت—

معاون ستاد مبارزه با مواد مخدر مطرح کرد لزوم عزم جدی برای پیشگیری از اعتیاد در مدارس

بهروز افشار

فرهیختگان | حالا دیگر موضوع اعتیاد در مدارس کشور انکار نمی‌شود و مسئولان سعی دارند برنامه‌های برای کاهش اعتیاد در مدارس اجرا کنند. بهروز افشار، معاون ستاد مبارزه با مواد مخدر می‌گوید: «انکار دانش‌آموز معنادار درستی نیست. وقتی مشکلی وجود دارد باید در مورد حل آن برنامه داشت نه اینکه صورت مساله را پاک کرد. ستاد مبارزه با مواد مخدر از تمامی برنامه‌های آموزش و پرورش در حوزه پیشگیری از اعتیاد حمایت می‌کند؛ زیرا معتقدیم پیشگیری بهتر از درمان است.» او با اشاره به اینکه درس‌نامه آموزشی معلمان برای افزایش سطح پیشگیری از اعتیاد در مدارس تدوین شده و در اختیار معلمان قرار خواهد گرفته است، می‌افزاید: «افزایش پوشش برنامه‌های پیشگیرانه و تأکید بر دوره پیش ابتدایی و دو سال نخست ابتدایی و دو سال نخست متوسطه اول از جمله برنامه‌هایی است که در آموزش و پرورش انجام شده است.» به گفته افشار، باید تمام تلاش خود را به کار بگیریم که تعداد دانش‌آموزان معتمد افزایش پیدا نکند. نباید از کنار سیگار کشیدن دانش‌آموزان به آسانی عبور کنیم؛ زیرا همین موضوع می‌تواند دروازه ورود دانش‌آموزان به اعتیاد باشد.»